

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης

Εκπαιδευτικό σενάριο για το Πρόγραμμα
Ταχύρρυθμης Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στην Εξ
Αποστάσεως Εκπαίδευση» (Τ4Ε)

Γ. Πουλημενάκου, Χ. Κυτάγιας, Μ. Σαρρής, Ι. Ψαρομήλιγκος

Περιεχόμενα

Πληροφορίες Υλοποίησης Σεναρίου.....	5
Πλαίσιο Υλοποίησης.....	6
Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα	7
Προαπαιτούμενα.....	8
Βασική Ροή Σεναρίου	9
Χρονοπρογραμματισμός	10
Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου.....	12
1η ΦΑΣΗ : Προσανατολισμός των μαθητών – έναυσμα ενδιαφέροντος	12
2η ΦΑΣΗ : Εισαγωγή νέας γνώσης	13
3η ΦΑΣΗ : Πρακτική Άσκηση.....	13
4η ΦΑΣΗ : Συζήτηση - Αξιολόγηση	13
Υλοποίηση στην eClass	14
Εναλλακτικοί τρόποι υλοποίησης – συζήτηση.....	16
Ερωτήσεις διερεύνησης - ασκήσεις	17
Βιβλιογραφία.....	18

Πληροφορίες Υλοποίησης Σεναρίου

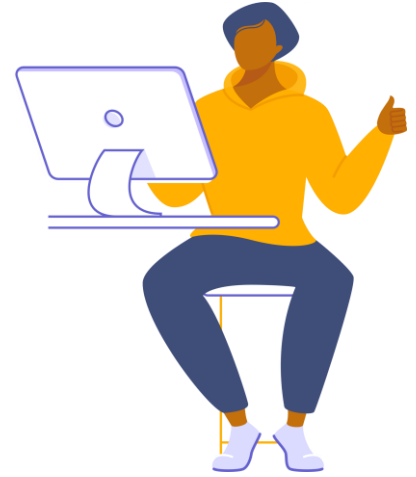
Τάξη: Α΄ Τάξη ΕΠΑΛ, Τομέας Υγείας, Πρόνοιας & Ευεξίας

Μάθημα: 3ο κεφάλαιο του σχολικού βιβλίου «Αγωγή Υγείας», Ενότητα 3η Ενεργητική Ακρόαση

Στόχος του σεναρίου: Να αντιληφθούν οι μαθητές μέσω βιωματικής ομαδικής άσκησης την αξία αλλά και την ανάγκη της προσεκτικής ακρόασης και της εστίασης στον συνομιλητή ως παράγοντες που βελτιώνουν την επικοινωνιακή τους δεξιότητα

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2 ώρες

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Έχει συντελεστεί η γνωριμία, η εξοικείωση μεταξύ των μελών της ομάδας και έχουν καταγραφεί οι κανόνες συμπεριφοράς της ομάδας με μορφή «συμβολαίου».

Το σενάριο αποτελεί παράδειγμα σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο οποίο γίνεται εφαρμογή της ενεργητικής και βιωματικής μάθησης σε σύγχρονο περιβάλλον με την αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο αποτελεί παράδειγμα σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που αξιοποιεί κυρίως τις δυνατότητες της πλατφόρμας Webex και υποστηρίζεται και από δραστηριότητες στην πλατφόρμα eClass. Υλοποιείται σε διάστημα 2 ωρών. Η ροή του μαθήματος καθορίζεται από τον εκπαιδευτικό που αναλαμβάνει ρόλο συντονιστή – διευκολυντή.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Παρουσιάζονται συνοπτικά τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα και ο ρόλος τους στην υλοποίηση του σεναρίου.

- *Εργαλεία Webex*
 - *Online meeting*: Για την πραγματοποίηση της σύγχρονης συνεδρίας
 - *Chat*: Για την επικοινωνία μεταξύ μαθητών αλλά και μαθητών με εκπαιδευτικό
 - *Share Screen*: Για τη διαμοίραση περιεχομένου στους μαθητές κατά τη σύγχρονη συνεδρία.
 - *Polling*: Για την ενεργοποίηση των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
 - *Breakout Sessions*: Για τη δημιουργία ανεξάρτητων ομάδων παράλληλα την ώρα του μαθήματος και την εκτέλεση της βιωματικής άσκησης

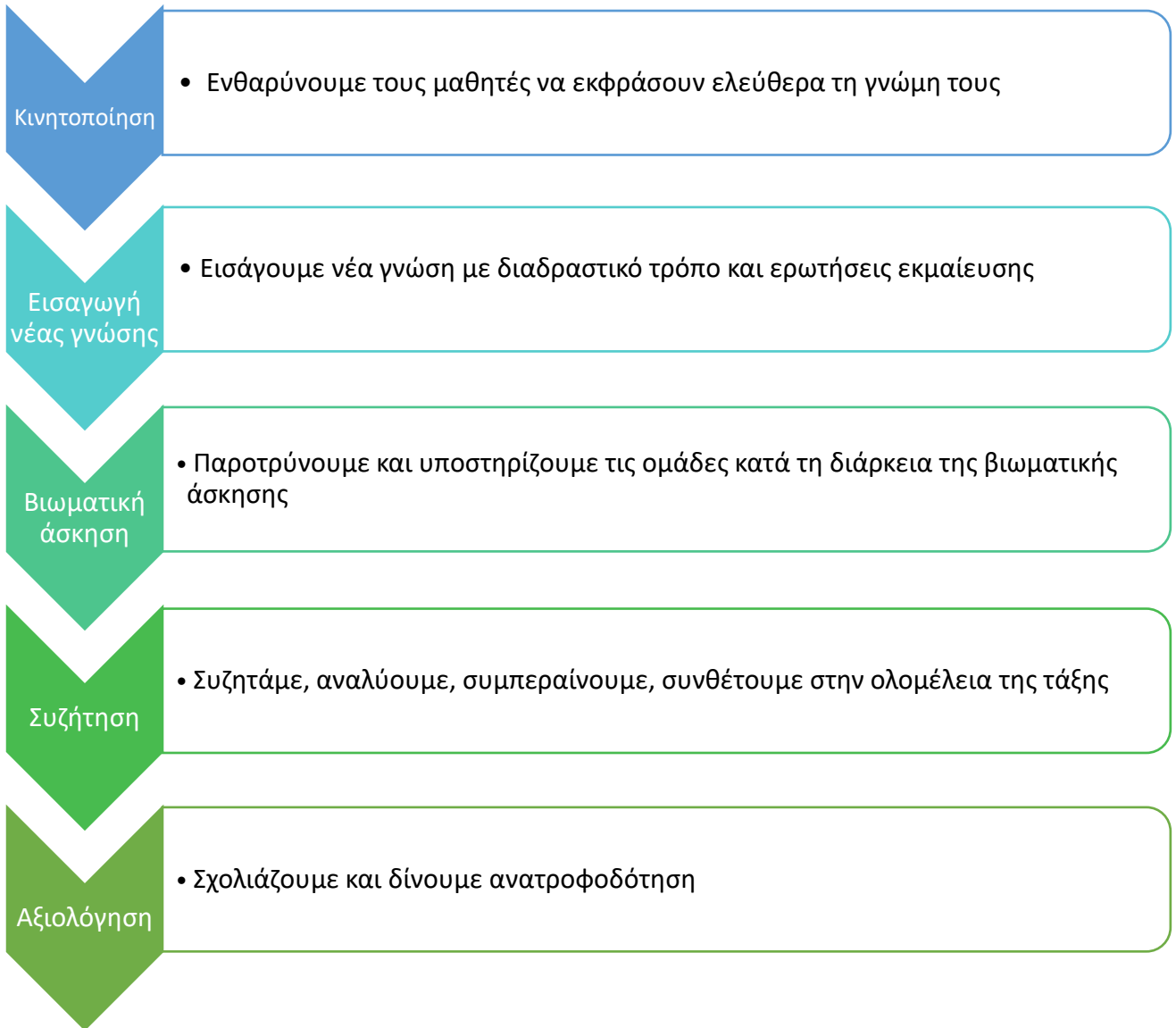
Το σενάριο αξιοποιεί τα παρακάτω εργαλεία της πλατφόρμας η-Τάξη (eClass):

- *Ενότητες*: Για την οργάνωση του μαθήματος
- *Συζητήσεις*: Για την επικοινωνία.
- *Ασκήσεις*: Για το τεστ αξιολόγησης.
- *Έγγραφα*: Για την ανάρτηση περιεχομένου.
- *Πολυμέσα*: Για την ανάρτηση της φωτογραφίας.

Προαπαιτούμενα

Το σενάριο θα εκτελεστεί μετά την διδασκαλία της 1^{ης} και 2ης ενότητας του σχολικού βιβλίου «Αγωγή Υγείας». Κατά συνέπεια οι μαθητές θα έχουν ήδη γνωριστεί μεταξύ τους, θα έχουν θέσει τους κανόνες λειτουργίας της ομάδας και θα έχουν βιωματικά κατανοήσει την ψυχοσυναισθηματική αναγκαιότητα συμμετοχής και δράσης σε ομάδες.

Βασική Ροή Σεναρίου

Χρονοπρογραμματισμός

Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά Μέσα
1 ^η ΦΑΣΗ : Προσανατολισμός των μαθητών – έναυσμα ενδιαφέροντος (15 λεπτά)		
Κινητοποίηση μαθητών	<p><u>Εκπαιδευτικός</u>: διαμοιράζει με το share screen εν σειρά φωτογραφία που δείχνει δύο ανθρώπους που συνομιλούν και ζητά από τους μαθητές να περιγράψουν τι βλέπουν, χρησιμοποιώντας την τεχνική της ανάλυσης του photovoice. Δίνει το λόγο σε πέντε μαθητές για τη σωστή διαχείριση του χρόνου και παροτρύνει όσους μαθητές προτιμούν να εκφράσουν την άποψή τους μέσω του γραπτού λόγου να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο chat</p> <p><u>Μαθητές</u>: εκφράζουν με τον προφορικό ή το γραπτό λόγο τις απόψεις αλλά και τις απορίες τους.</p>	 Webex/Share screen : για τη διαμοίραση της φωτογραφίας Webex/On line : για ζωντανή παρουσίαση και συζήτηση Webex/ Chat : για την έκφραση των απόψεων των μαθητών ή/και την αποθήκευση για δευτερογενή ανάλυση eClass/ Πολυμέσα : για την ανάρτηση της φωτογραφίας eClass/ Ενότητες : οργάνωση του μαθήματος
2 ^η ΦΑΣΗ : Εισαγωγή νέας γνώσης (45 λεπτά)		
Παρουσίαση θεματικής ενότητας	<p><u>Εκπαιδευτικός</u>: διαμοιράζει με το share screen μαθησιακό υλικό που έχει ετοιμάσει για την συγκεκριμένη θεματική ενότητα και το έχει ανεβάσει στα έγγραφα της eClass και ζητά από τους μαθητές να το μελετήσουν. Σε καίρια σημεία και για να δραστηριοποιήσει τους μαθητές εκφράζει ερωτήματα και έχοντας δημιουργήσει ερωτήσεις polling τις ανοίγει κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιήσει και ερωτήσεις που έχει προηγουμένως δημιουργήσει στο eClass/Ασκήσεις</p> <p><u>Μαθητές</u>: παρακολουθούν τη διαδραστική διάλεξη, απαντούν σε ερωτήσεις polling</p>	Webex/ On line : για τις ζωντανές συνομιλίες Webex/Share screen : για την διαμοίραση του powerpoint Webex/ Polling : για τις ερωτήσεις / δημοσκοπήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος

		 Εγγραφα eClass/Εγγραφα: για την ανάρτηση του υλικού
3^η ΦΑΣΗ : Πρακτική άσκηση (15 λεπτά)		
<p>Προετοιμασία της Βιωματικής Άσκησης</p> <p>Συμμετοχή των ομάδων στη βιωματική άσκηση "Σπασμένο Τηλέφωνο"</p>	<p>Εκπαιδευτικός: δημιουργεί ομάδες μέσα από το Breakout Sessions και αποστέλλει μέσω των προσωπικών chat στους παρουσιαστές μαθητές το μήνυμα που θα μεταφέρει ο ένας στον άλλο.</p> <p>Παρουσιαστής μαθητής: δέχεται έναν έναν τους μαθητές μέσα στην υποαίθουσα / υποομάδα, μεταφέρει το μήνυμα στον πρώτο μαθητή, εισάγει στην αίθουσα το δεύτερο μαθητή όπου θα του μεταφέρει το μήνυμα ο πρώτος μαθητής . Ο τελευταίος μαθητής θα μεταφέρει το μήνυμα στην ολομέλεια της σύγχρονης αίθουσας</p>	<p>Breakout Sessions</p> <p>Webex/Breakout Sessions: για τη δημιουργία υπο-ομάδων μέσα στην σύγχρονη συνεδρία</p> <p>eClass/ Ενότητες: οργάνωση του μαθήματος</p>
4^η ΦΑΣΗ : Συζήτηση – Αξιολόγηση (45 λεπτά)		
<p>Συζήτηση 30 λεπτά</p> <p>Αξιολόγηση 15 λεπτά</p>	<p>Εκπαιδευτικός και μαθητές : στην ολομέλεια της τάξης θα αναλυθούν τα εμπόδια στην ακρόαση και τη σωστή μεταφορά του μηνύματος καθώς και οι επιμέρους παρατηρήσεις του κάθε μαθητή. Ο εκπαιδευτικός παρακινεί τους μαθητές να εκφραστούν και στον Τοίχο του μαθήματος.</p> <p>Εκπαιδευτικός: Στο τέλος, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να κάνουν ένα μικρό τεστ αξιολόγησης μέσω του εργαλείου eClass/Ασκήσεις.</p>	<p>Webex/On line: Συζήτηση και ανάλυση της άσκησης</p> <p> Τοίχος</p> <p>eClass/ Τοίχος : για σχολιασμό στην ολομέλεια της τάξης</p> <p> Ασκήσεις</p> <p>eClass/Ασκήσεις: για την αξιολόγηση</p> <p>eClass/ Ενότητες: οργάνωση του μαθήματος</p>

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Η ροή όλων των δραστηριοτήτων του μαθήματος θα υλοποιηθεί από τον εκπαιδευτικό. Το υλικό που φιλοξενείται στην πλατφόρμα eClass καθώς και η οργάνωση του μαθήματος σε ενότητες διευκολύνει τόσο τον εκπαιδευτικό όσο και τους μαθητές. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει την οργάνωση αυτή κατά τη διάρκεια του μαθήματος με πολλαπλούς τρόπους. Για παράδειγμα δεν χρειάζεται να διαμοιράζει περιεχόμενο μέσα από την πλατφόρμα webex κάθε φορά που ένας μαθητής έχει ανάγκη να διαβάσει κάτι. Οι μαθητές μπορούν ελεύθερα να ανατρέχουν στο περιεχόμενο του μαθήματος ανά πάσα στιγμή χωρίς να ενοχλούν και να χάνουν τον προσανατολισμό τους. Προτρέποντας τους μαθητές κατά διάρκεια του μαθήματος να χρησιμοποιούν για ερωτήσεις και σχολιασμό εργαλεία της πλατφόρμας όπως οι συζητήσεις και ο Τοίχος δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας επιπλέον βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές ασύγχρονα.

Στην υλοποίηση του σεναρίου θα χρησιμοποιηθούν αρκετές μέθοδοι ενεργητικής μάθησης όπως: η κινητοποίηση, η έκφραση απόψεων, η εκμείευση των απαντήσεων, η εργασία σε ομάδες, η ισότιμη συμμετοχή στην τελική συζήτηση και η χρήση της δημοσκόπησης. Ο εκπαιδευτικός θα διατηρήσει κυρίως το ρόλο του συντονιστή - διευκολυντή δίνοντας κατευθύνσεις, οργανώνοντας και επιλύοντας απορίες. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει προετοιμαστεί και να έχει οργανώσει τη ροή του μαθήματος, το κατάλληλο υλικό όπως η φωτογραφία κινητοποίησης, οι διαφάνειες, οι ερωτήσεις εκμείευσης, να έχει δημιουργήσει κατάλληλο μήνυμα για την άσκηση του σπασμένου τηλεφώνου καθώς και τις ερωτήσεις αξιολόγησης.

1η ΦΑΣΗ : Προσανατολισμός των μαθητών – έναυσμα ενδιαφέροντος

Ο εκπαιδευτικός σε αυτή τη φάση ενθαρρύνει την αυθόρμητη συμμετοχή, τη συμμετοχή όλων των μελών και την ελεύθερη έκφραση. Επίσης με την ανάλυση των φωτογραφιών λαμβάνει χώρα η μέθοδος ποιοτικής ανάλυσης του photovoice που χρησιμοποιείται στη συμμετοχική έρευνα δίνοντας κατεύθυνση διερευνητικής μάθησης. Μπορεί να υπάρχουν μαθητές που προτιμούν να εκφράσουν την άποψή τους μέσω του γραπτού λόγου γιατί ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν είτε το εργαλείο chat είτε τις συζητήσεις στην πλατφόρμα eClass. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αποθηκεύσει τα μηνύματα αυτά για δευτερογενή μελέτη, ανάλυση και σύγκριση.

2η ΦΑΣΗ : Εισαγωγή νέας γνώσης

Ο εκπαιδευτικός προσεγγίζει την ανάλυση των εννοιών μέσα από μια διαδραστική διαδικασία μάθησης εμπλέκοντας τους μαθητές ώστε να αναλάβουν ενεργητικό ρόλο δίνοντάς τους το δικαίωμα και να απαντούν αλλά και να θέτουν ερωτήματα μέσα από όλα τα κανάλια επικοινωνίας και των δύο πλατφορμών.

3η ΦΑΣΗ : Πρακτική Άσκηση

Ο εκπαιδευτικός λειτουργεί ως διευκολυντής, κάποιιοι από τους μαθητές λαμβάνουν το ρόλο του παρουσιαστή στις επιμέρους ομάδες και η μάθηση συντελείται με ποικιλότροπο ενεργητικό, ομαδικό και βιωματικό τρόπο.

4η ΦΑΣΗ : Συζήτηση - Αξιολόγηση

Σε αυτή τη φάση ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές αποτελούν την ολομέλεια, όπου από κοινού θα αναλύσουν και θα συνθέσουν τα συμπεράσματα και θα τα αναρτήσουν στον Τοίχο της πλατφόρμας eClass. Στο τέλος ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να κάνουν σε περιορισμένο χρονικό διάστημα ένα μικρό τεστ αξιολόγησης. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να δώσει προσωποποιημένη ανατροφοδότηση στους μαθητές.

Υλοποίηση στην eClass

Μια εικόνα ενδεικτικής υλοποίησης στην eClass παρουσιάζεται στη συνέχεια. Γίνεται χρήση μιας ενότητας με τίτλο «Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης» και με συνδέσμους σε κάθε δραστηριότητα που πρέπει να κάνουν οι μαθητές.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ: Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης
Ομάδα Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΠΑΔΑ)

Περιγραφή

Το σενάριο αποτελεί παράδειγμα σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο οποίο γίνεται εφαρμογή της ενεργητικής και βιωματικής μάθησης σε σύγχρονο περιβάλλον με την αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

Ενότητες ?

Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης

Οι μαθητές αντιλαμβάνονται μέσω βιωματικής ομαδικής άσκησης την αξία αλλά και την ανάγκη της προσεκτικής ακρόασης και της εστίασης στον συνομιλητή ως παράγοντες που βελτιώνουν την επικοινωνιακή τους δεξιότητα.

Ημερολόγιο

Μάρτιος 2021

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασ...	Σάββατο
28	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

● Προθεσμία
● Γεγονός μαθήματος
● Γεγονός συστήματος
● Προσωπικό γεγονός

Γνωριμία με τη δεξιότητα της Ενεργητικής Ακρόασης

Οι μαθητές αντιλαμβάνονται μέσω βιωματικής ομαδικής άσκησης την αξία αλλά και την ανάγκη της προσεκτικής ακρόασης και της εστίασης στον συνομιλητή ως παράγοντες που βελτιώνουν την επικοινωνιακή τους δεξιότητα

Επικοινωνία και Συνεργασία

... για απορίες και συζητήσεις

Στον συγκεκριμένο χώρο συζητήσεων έχετε όλοι πρόσβαση να διαβάζετε και να στέλνετε μηνύματα...

1η ΦΑΣΗ: Κινητοποίηση

Παρατηρήστε προσεκτικά αυτή τη φωτογραφία

Τι συμπεράσματα βγάζετε από την ανάλυσή σας; Συζητήστε στην τάξη ή γραπτώς στο χώρο συζητήσεων...

2η ΦΑΣΗ: Ενημέρωση

Η ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μελετήστε το συγκεκριμένο περιεχόμενο...

Ερώτηση στο περιεχόμενο των διαφανειών

Αφού διαβάσετε το παραπάνω υλικό απαντήστε στην ερώτηση...

3η ΦΑΣΗ: Βιωματική άσκηση "Σπασμένο Τηλέφωνο"

Η άσκηση θα γίνει ζωντανά στην πλατφόρμα webex... Ακολουθείστε τις οδηγίες του καθηγητή σας...

4η ΦΑΣΗ: Συζήτηση & Αξιολόγηση

Συζητήστε στην ολομέλεια της τάξης σχετικά με το ποιά ήταν τα εμπόδια στην ακρόαση και τη σωστή μεταφορά του μηνύματος από τη βιωματική άσκηση "Σπασμένο τηλέφωνο". Χρησιμοποιήστε και τον Τοίχο για τα σχόλιά σας !!

Ο σύνδεσμος για τον <<Τοίχο>>

Άσκηση Αξιολόγησης

Μια άσκηση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής μιας απάντησης...

Εναλλακτικοί τρόποι υλοποίησης – συζήτηση

Το photonoise αποτελεί μέθοδο ποιοτικής έρευνας και θα μπορούσαμε να στηρίξουμε όλη τη θεματική ενότητα ως ερευνητική εργασία. Θα μπορούσαμε επίσης να εμπλουτίσουμε το παραπάνω σενάριο είτε με μια εργασία είτε και με ένα ακόμα τεστ αυτοαξιολόγησης που θα έπρεπε να γίνουν ασύγχρονα μέχρι το επόμενο μάθημα. Αυτά θα μπορούσαν να γίνουν με τα εργαλεία «Εργασίες» και «Ασκήσεις» της eClass.

Η χρήση της πλατφόρμας η-Τάξη (eClass) στο συγκεκριμένο σενάριο δεν είναι καθοριστική και θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς να γίνει καμία χρήση της. Όμως, όπως προαναφέρθηκε, η οργάνωση του μαθήματος σε ενότητες του eClass διευκολύνει τόσο τον εκπαιδευτικό όσο και τους μαθητές. Επιτρέπει την ελεύθερη πρόσβαση στο υλικό του μαθήματος ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθητή, δίνει τη δυνατότητα αποθήκευσης χρήσιμης πληροφορίας κατά τη διάρκεια του μαθήματος και επιπλέον μπορεί να αποτελέσει πηγή ανατροφοδότησης.

Ερωτήσεις διερεύνησης - ασκήσεις

1. Να δημιουργήσετε τρεις ομάδες και να κάνετε ανάθεση στις ομάδες αυτές την ίδια εργασία.
2. Να κατασκευάσετε μια ρουμπρίκα αξιολόγησης για την προηγούμενη ομαδική εργασία.
3. Να κατασκευάσετε με το εργαλείο Ασκήσεις του eClass μια αξιολόγηση με ερωτήσεις «Πολλαπλής Επιλογής (Μοναδική Απάντηση)» καθώς και ερωτήσεις «Πολλαπλής Επιλογής (Πολλαπλές Απαντήσεις)» για το παραπάνω σενάριο.
4. Πως θα υλοποιούσατε το παραπάνω σενάριο σε πλήρως ασύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία;

Βιβλιογραφία

Couperthwout, J. (2018) Capturing active learning: New opportunities to enhance Learner Engagement. 10th International Conference on Education and New Learning Technologies

Topornycky, J & Golparian, S. (2016) Balancing Openess and Interpretation in Active Listening. Collected Essay on Learning and Teaching 9:175

Whitfielf, D& Meyer, H. (2005) Learning From our Students: Photovoice and Classroom Action Research. The Science Education Review, 4(4), 2005

Ζ. Κασαπίδου, Δ. Σφήκα, ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ, Α΄ ΕΠΑ.Λ., ΕΠΙΛΟΓΗΣ, Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγεινής, ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ-ΕΥΕΞΙΑΣ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»